

24.6.2010

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: **Walter Grytzik német állampolgár által Günter Modlinger nevében benyújtott 1667/2009. számú petíció a határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén alkalmazandó költségmentességről szóló 2003/8/EK tanácsi irányelv megsértéséről**

1. A petíció összefoglalása

Az ügyvéd ügyfele képviselőként eljárva – aki egy ibizai ingatlanl kapcsolatos jogvita részese – azt állítja, hogy Spanyolország megsérti a határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az ilyen ügyekben alkalmazandó költségmentességre vonatkozó közös minimumszabályok megállapításáról szóló 2003/8/EK tanácsi irányelvet. A bíróságon történő személyes megjelenés érdekében költségmentességet kértek az utazási költségeket illetően, azt azonban – az ügyvéd szerint helytelen módon – elutasították.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2010. február 24. Felkérjük a Bizottságot, hogy az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint nyújtson tájékoztatást.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2010. június 24.

A petíció

A petíció benyújtója, egy német jogász egy ibizai jogvitát ismertet. Ügyfele nevében kérte, hogy az ibizai elsőfokú bíróság ítéljen meg számára költségmentességet egy ingatlanberuházással összefüggő kártérítési igényvel kapcsolatban.

Az elsőfokú bíróság a kérést illetően Ibizán tartandó bírósági tárgyalást rendelt el, és az idézésben rámutatott arra, hogy amennyiben a fél nem vesz részt a tárgyaláson, ezt a keresettől való elállásnak tekintik. A petíció benyújtója fellebbezett ez ellen, és kérte ügyfele utazási költségeinek előzetes megtérítését vagy ügyfelének felmentését a személyes megjelenés alól. A petíció nem tartalmaz információt fellebbezés további alakulásáról. A felperes nem jelent meg a bírósági tárgyaláson. A bíróság a 2007. április 10-i határozatában kijelentette, hogy úgy tekintik, hogy a fél visszavonta jogi keresetét.

A petíció benyújtója azt állítja, hogy a spanyol bíróság határozata nem felel meg a 2003/8/EK tanácsi irányelvnek (költségmentesség határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén)

A Bizottság észrevételei

A Bizottságnak nincs joga egyedi jogsértések esetén beavatkozni, csak akkor, ha egy tagállam vagy állami szerv nyilvánvalóan megsérti az uniós jogot.

Az Európai Unió külön szabályokat fogadott el a határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén a költségmentesség alkalmazásának előmozdítására az olyan személyek esetében, akik nem rendelkeznek elegendő forrással, amennyiben a költségmentesség szükséges az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés hatékony biztosításához. Ezeket a szabályokat a határon átnyúló vonatkozású jogviták esetén az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében az ilyen ügyekben alkalmazandó költségmentességre vonatkozó közös minimumszabályok megállapításáról szóló, 2003. január 27-i 2002/8/EK tanácsi irányelv állapítja meg. Az irányelv azonban csak az ilyen ügyekben alkalmazandó költségmentesség bizonyos közös minimumszabályait határozza meg. Amennyiben az irányelv nem határoz meg konkrét szabályt, a költségmentességre vonatkozó polgári eljárást a nemzeti hatóságokra bízák.

Az irányelv nem határoz meg részletes szabályokat a költségmentesség iránti kérelem feldolgozása tekintetében. Az irányelv kizárólag a határokon átnyúló vonatkozású helyzeteket szabályozza, így például valóban meghatároz a költségmentesség iránti kérelmek beadására és továbbítására (az irányelv 13. cikke) és az illetékes hatóságokra és nyelvre (az irányelv 14. cikke) vonatkozó szabályokat. Az irányelv 15. cikke tényleg meghatároz néhány minimumszabályt a költségmentesség iránti kérelem feldolgozása tekintetében. Mindazonáltal nem határoz meg részletes szabályokat a költségmentesség iránti kérelem feldolgozására vonatkozóan.

Továbbá az irányelv 7. cikke nem alkalmazandó a kérelmek feldolgozására. A költségmentesség megítélésére irányuló eljárást kizárólag az irányelv IV. fejezete (12. és azt követő cikkek) szabályozza. Az irányelv 7. cikke így kizárólag azokat a költségeket említi, amelyeket akkor szükséges fedezni, ha megítélik a költségmentességet, nem pedig akkor, ha a bíróság jogi eljárást bonyolít le egy költségmentességre vonatkozó kérés eldöntése érdekében. Ebből következően a költségmentesség megítélésével kapcsolatos polgári eljárások tekintetében a nemzeti jog alkalmazandó (vö. *MüKo-Rauscher*, Polgári Perrendtartás, 1076. § 3. pont; *Zöller-Geimer*, Polgári Perrendtartás, 1976. §, 4. pont).

Az irányelv (19) preambulumbekzdése kimondja, hogy „valamely személynek a bíróság előtt

történő megjelenése szükségességének mérlegelésekor a tagállam bíróságainak teljes mértékben figyelembe kell venniük a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködésről szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet által kínált lehetőségeket”. Azonban sem az irányelv 12. és azt követő cikkei, sem 7. cikke nem határoz meg szabályokat az adott fél bírósági tárgyaláson való személyes megjelenés alóli felmentésével kapcsolatban. Végezetül e cikkek egyike sem határoz meg szabályokat a kérelmezőnek történő előzetes kifizetés szükségességével kapcsolatban.

Amennyiben a petíció benyújtója úgy véli, hogy a szóban forgó ügyben megsértették a jogait, az tanácsolható számára, hogy nemzeti szinten, a spanyol bíróságokon keresztül folyamodjon jogorvoslatért.

Következtetés

Mivel a petícióban felvetett kérdés nem tartozik a 2003/8/EK irányelv hatálya alá, az Európai Bizottság nem avatkozhat be a petíció benyújtója érdekében.